

Obsah

Předmluva 13

Báj o Evropě 17

Úvod 21

Historie současnosti 21

Různá pojetí Evropy 28

Eurocentrismus 37

Západní civilizace 39

Dějiny národů 52

Dvě selhavší vize 57

Spojenecké pojetí dějin 60

Eurohistorie 63

Evropské dějiny 66

I. Peninsula: Přírodní podmínky a pravěk 69

[Velká evropská rovina 73 – Hory 77 – Středomoří 79
– Tělo pevniny 81 – Ostrovy 83]

1628 př. n. l., Knóssos, Kréta 109

II. Hellas: Starověké Řecko 117

[Politické dějiny starověkého Řecka 119 – Řecké náboženství 126
– Řecká filozofie 130 – Řecká literatura 132 – Řecké drama 133
– Řecká rétorika 135 – Řecké umění 137 – Řecká architektura 137
– Řecká věda 139 – Řecká etika 142 – Řecká sexualita 143
– Řecká společnost 147 – Řecké dějepisectví 149
– Helénské období 153]

Syrákúsy, Sicílie, 1. rok 141. olympiády 159

III. Roma: *Starověký Řím, 753 př. n. l.–337 n. l.* 169

- [Římské království, republika a císařství 172 – Římský náboženský život 179
 – Římské hospodářství 179 – Římská společnost 182 – Systém vlády 187
 – Římská armáda 190 – Římská architektura 192 – Římská literatura 192
 – Římské válečnictví 197 – „Římská revoluce“ 197 – Rané císařství 200
 – Vrcholné období 206 – Úpadek římské říše 209]

Křesťanství 210

Bospor, 4. listopadu 1079 a. u. c. 223

IV. Origo: *Zrození Evropy, kol. 330–800* 231

Migrace a osidlování 232

Od Říma k Byzanci, 330–867 255

Vzestup islámu, 622–778 267

Křesťanská církev v období všeobecných koncilů, 325–787 274

Šíření křesťanství, 395–785 290

Mons Iovis, Penninské Alpy, kol. 25. listopadu 753 299

V. Medium: *Středověk, kol. 750–1270* 307

Období let 750–1054 309

- [Vpády dobyvatelů 309 – Karel Veliký a jeho následovníci 312
 – Vikingové 321 – Vznik feudálního systému 326 – Vpád Maďarů 331
 – Byzanc 333 – Rozmach křesťanství 336 – Církevní schizma 344]

Období let 1054–1268 348

- [Byzanc a Seldžukové 348 – První města 351 – Na cestě proměn 352
 – Rozkvět historického písemnictví 365 – Vznik dvorské literatury 365
 – Německá říše versus papežská stolice 367 – Francie 369
 – Křížové výpravy 374 – Vpád Mongolů 381 – Hospodářský život 383]

Schiedam, hrabství Holland, 5. prosince 1265 388

VI. Pestis: *Křesťanstvo v krizi, kol. 1250–1493* 401

- [Byzanc – křesťanství na východě 402 – Reconquista 410
 – Svatá říše římská 411 – Itálie 414 – Švýcarsko 421
 – Francouzské království 423 – Anglie, Skotsko a Irsko 425
 – Morová rána 428 – Lidová povstání 430 – Papežské schizma 435
 – Stoletá válka, 1337–1453 437 – Střední Evropa 445
 – Skandinávie 449 – Duchovní život ve středověku 449
 – Proměna vztahu křesťanství a islámu 463]

Svátek Zjevení Páně, 6. ledna 1493, moskevský Kremľ 476

XI. Černá hodinka: Evropa v úpadku, 1914–1945 915*První světová válka v Evropě, 1914–1918 918*

[Ruská revoluce 928 – Pařížská mírová konference 942

– „Ruská občanská válka“ 943 – Polsko-sovětská válka 949]

Meziválečné období 952

[Meziválečná politika 957]

Druhá světová válka v Evropě, 1939–1945 1010

[Nacisticko-sovětské partnerství (září 1939–červen 1941) 1012

– Nacistická nadvláda v Evropě (červen 1941–červenec 1943) 1024

– Holocaust 1026 – Triumf velké aliance 1043]

Pátek 19. října 1945, Norimberk 1057**XII. Divisa et indivisa: Evropa rozdělená a jednotná, 1945–1991 1067***Konec velké aliance, 1945–1948 1068**Západní Evropa, 1945–1985 1078**Neutrální státy 1097**Východní Evropa, 1945–1985 1100**Vztahy mezi Východem a Západem: studená válka v Evropě, 1948–1989 1120**Integrace a dezintegrace, 1985–1991 1129****14. února 1992, Summertown 1142***

Poznámky k textu 1149

Poznámky k rámečkům 1195

Seznam rámečků 1241

Dodatek: historické kompendium 1245